

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

II. Quinam teneantur recitare Horas Canonicas?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

benefactoribus, atque Fundatoribus Beneficiorum persolverent; ergo obligatio determinatè recitandi septem Horas Canonicas, non est de Jure naturali ac Divino, & consequenter solum de Jure Ecclesiastico. Et per hoc patet ad rationes oppositæ sententiæ, quæ solum probant, aliqua servitia Ecclesiastica, præcæque à Clericis Beneficarijs esse persolvendas Jure naturali; non autem determinatè septem Horas Canonicas, nisi accedente primùm præcepto Ecclesiastico.

QUÆSTIO II.

Quinam teneantur recitare Horas Canonicas?

11. **T**Ria sunt genera hominum, de quibus præsens Quæstio movetur: nam alij sunt Clerici non beneficiarij, alij Beneficiarij, & alij Religiosi; & hi sive sint suspensi, excommunicati, degradati, aut Religiosi ex Ordine ejecti, sive non. De quibus omnibus per sequentes Conclusiones singillatim dicendum.

Tria genera hominum, de quibus procedit Quæstio.

12. **CONCL. I.** Clerici omnes in Ordinibus sacris constituti, licet nullum Beneficium Ecclesiasticum habeant, ad recitandas Horas Canonicas sub culpa mortali sunt obligati. Ita omnes Doctores; idque loquendo de Sacerdotibus clarè habetur in Jure Canonico, c. Presbyter. & c. Dolentes, de Celebrat. Missarum. Loquendo autem de Diaconis, & Subdiaconis, utpote de quibus citati Canones expressè non loquuntur, dicta obligatio fundatur, atque desumitur ex generali ac immemoriali consuetudine Ecclesiæ: nam consuetudo legitimè præscripta habet vim legis; simulque ea est optima legum interpret, c. Cùm dilectus, de Consuet.

Clerici in Sacris constituti teneantur recitare Horas Canonicas.

13. Et notandum cum communi Doctorum, quòd initiatus sacro Subdiaconatûs Ordine teneatur jam primo die, quo Ordinem istum sacrum recepit, Officium Divinum persolvere: quamvis primo illo die nondum teneatur totum illius diei Officium dicere, sed obligetur solum ad eas Horas Canonicas recitandas, quæ correspondent tempori illius diei, quo ordinatus fuit, sicque obligationem recitandi contraxit; puta ut incipiat à Sexta vel Nona, si illo tempore fuit ordinatus in Subdiaconum. Layman lib. 4. tract. 1. cap. 6. num. 3. & communis. Notant insuper Doctores, talem non satisfacere præcepto, suæque obligationi, si

Subdiaconus teneatur c. s. dicere jam primo die, quo ordinatus & quas?

recitet Horas illas Canonicas ante Ordinationem suam in Subdiaconum: quia (inquiunt) pro illo priori tempore necdum occurrit præceptum recitandi Horas, & consequenter tunc nondum potuit illi præcepto satisfieri.

Clerici in
acris, et si
sint excom-
municati,
suspensi &c.
tenentur
recitare
Horas,

14. CONCL. II. Ejusmodi Clericus non liberatur hac obligatione recitandi Horas, etiam si sit excommunicatus, suspensus, depositus, aut degradatus. Ita communis. Ratio est. Tum quia per excommunicationem v. g. non tollitur Ordo sacer, utpote cujus character indelebiter inhæret animæ; & consequenter neque tollitur obligatio recitandi Divinum Officium eidem annexa. Tum quia nemo debet ex propria culpa, & iniquitate, commodum reportare; prout fieret, si quis excommunicatus, aut ob propriam culpam degradatus, liberaretur obligatione dicendi Horas Canonicas.

Excommu-
nicati tamē
non debent
dicere,

*Dominus
vobiscum.*

15. Observat etiam Bonacina tom. 1. disp. 1. de Horis Canonicis non. q. 2. punct. 3. num. 3. Clericum degradatum, aut excommunicatum, non posse, dum recitat Divinum Officium, dicere, *Dominus vobiscum*; sed debere loco illius dicere, *Domine exaudi*: quia hæc est functio Ordinis, & communicatio quædam in Officijs Divinis, quæ non est licita excommunicatis. Imò Suarez, & Navarrus, relati à Bonacina tom. 1. disp. 2. de Excommunicatione, q. 2. punct. 3. §. 2. n. 6. cum quibusdam volunt, excommunicatum incurrere irregularitatem, dicendo, etiam privatim, *Dominus vobiscum*. Sed hoc non videtur admittendum: quia parvitas materiæ sicut excusat à mortali peccato, ita & ab irregularitate, quæ oritur ex delicto, & imposita est ob peccatum mortale. Bonacina loc. cit. Henriquez, Filiucius, & alij.

Clerici non
Beneficarij
Minorista
non tenen-
tur ad Ho-
ras.

Sola Profes-
sio Religio-
sa non in-
ducit obli-
gationem
recitandi
Horas.

16. CONCL. III. Clerici non Beneficarij, neque Religionem professi, constituti solum in quatuor Ordinibus minoribus, non obligantur recitare Horas Canonicas. Ita unanimis Doctorum: idque patet ex communi Ecclesiæ consuetudine, quæ est optima legum interpret; simulque ex eo, quia ejusmodi obligatio nullibi reperitur in Jure expressa.

17. Quantum attinet ad alterum genus hominum, nempe Religiosorum, sciendum est, ex vi solius Religiosæ Professionis non sequi obligationem dicendi Horas Canonicas; ut inter alios bene notat Reginaldus lib. 18. cap. 11. num. 137. Patet hoc tum ex eo: quia Professio ipsa Religionis ordinariè obligat tantum ad tria vota essentialia, Paupertatis nimirum, Castitatis, & Obedientiæ, servanda secundum Regulam. Tum quia dantur Religionem

giones non deputatæ ad Chorum, sed quæ institutæ sunt præcipuè ad exercenda corporalia Misericordiæ opera in Hospitalibus, vel ad Militiam adversus Infideles, vel ad aliquas actiones spirituales: imò & in Religionibus Choro addictis dantur Laici, seu Conversi professi, quos constat non teneri ad recitationem Horarum Canonicarum. Hinc videndum, quinam Religiosi, & ex quo fundamento teneantur recitare Horas Canonicas.

18. CONCL. IV, Religiosi omnes, ac singuli (exceptis Novitijs, & Laicis conversis) qui profitentur Religionem Choro addictam, tenentur sub mortali ad persolvendum Divinum Officium, tametsi ad nullum Ordinem sacrum sint promoti; idque vel ratione propriæ Regulæ (ut FF. Minorum Clerici professi, quibus etiam ante receptionem Ordinum sacrorum præcipitur, ut faciant Divinum Officium secundum ordinem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ) vel saltem vi generalis consuetudinis, quæ in omnibus Religionibus Choro addictis cum tanta obligatione acceptata est. Ita Doctores communiter, paucis exceptis, quos allegat, & rejicit Layman *loc. cit. n. 1 & 2*. Ratio est: quia consuetudo habet vim legis; estque dicta consuetudo in Religionibus Choro addictis passim recepta.

Religiosi quinam, & unde teneantur recitare Horas Canonicas?

19. Dicitur notanter I, *Exceptis Novitijs, & Laicis professis*: siquidem Laici Choro addicti non sunt. Novitios autem Clericos, Chorùmque frequentantes, etsi Paludanus affirmare videatur teneri persolvere Officium Divinum, eò quòd ex eleemosynis vivant, & gaudeant privilegijs Clericorum: communis tamen opinio censet, eos non teneri, prout observat Azorius *loc. cit. cap. 6.* & Bonacina *disp. 1. de Horis Canon. q. 2. punct. 2. n. 1*. Ratio est: quia ex quo necdum sunt Religionem professi, sed liberè possunt exire, ad onera Religionis non tenentur sub obligatione. Adde, de Novitijs non currere consuetudinem necessario dicendi Divinum Officium. Unde Novitij in favorabilibus quidem veniunt nomine Religiosorum, non verò in odiosis.

Novitij, an sub culpa teneantur recitare Horas?

20. Dicitur II, *Vi generalis consuetudinis*. Hæc enim potissimum est ratio, cur Religiosi Professi Choro addicti jam ante receptum Subdiaconatum teneantur recitare Horas Canonicas. Unde si hæc consuetudo in aliqua Religione non vigeret (sicut dicitur esse in Societate Jesu, habente circa hoc specialem Constitutionem Pauli III. *Regimini militantis Ecclesiæ*, §. 12. & habetur tom. 1. Bullarj Romani, *Const. 25. dicti Pontif.*) non erit talis obligatio ante promotionem ad Ordines Sacros. Et hac ipsa de cau-

Quid de Societate Jesu, & nonnullis Monasterijs Monialium?

sa

sã multa Monasteria Monialium, quæ hætenus consueverunt recitare duntaxat Cursum, seu Officium parvum B. Mariæ Virginis, non obligantur ad recitandas Horas Canonicas.

Quanta sit obligatio Religiosorum persolvendi Horas Canonicas in Choro?

21. CONCL. V. Etsi Communitas Religiosi Ordinis Choro additi ex generali consuetudine teneatur statutis temporibus Horas Canonicas in Choro persolvere; eaque obligatio, quæ procul dubio gravis est, atque sub mortali obligans, in primis Prælato incumbat, ut curam adhibeat, ne in sua Ecclesia cantus Horarum Canonicarum debitis temporibus intermittatur, ad singulos tamen reliquos hæc obligatio in particulari non descendit: quare peccati mortalis damnari non debet, qui cæteris in Choro ritè canentibus, ob pigrinitiam abest. Ita communis Ratio est: quia talis quidem dignus est poenâ à suo Prælato juxta Ordinis Constitutiones infligendâ, nullâ tamen consuetudine introducta est tam gravis obligatio, seu singulos obligans sub peccato mortali. Quòd si quis justo impedimento detentus absit, utputà ratione Concionum, vel Confessionum excipiendarum, certum est, eum nullatenus peccaturum, si Horas privatim persolvat.

Quid de Religioso Clerico, ad statum Laicalem translato?

22. CONCL. VI. Religiosus Clericus professus, necdum sacris Ordinibus initiatus, qui Superioris auctoritate ad statum Laicalem Conversorum translatus est, à recitando Divino officio liber est. Ita communis Ratio est: quia mutavit statum, cui talis obligatio annexa est.

Quid de Clerico Professo, sed ejecto ex Monasterio?

23. Num autem idem dicendum sit de ejusmodi Religioso nondum sacris Ordinibus initiato, si fuit ejectus ex Monasterio, variant Doctores. Et quidem Azorius *cit. lib. 10. cap. 6. q. 6.* post Navarrum *cap. 7. de Oratione, num. 20.* probabilius censet, talem ejectum Religiosum adhuc obligari ad recitandas Horas Canonicas, eò quòd etiamnum sit Religiosus, suòque vicio contigerit, ut è Monasterio ejiceretur: simulque æquum non censeatur, ut quis ex suo delicto commodum reportet. Eum nihilominus ab ejusmodi obligatione liberum pronuntiat Herincx *tract. 4. de Religione, disp. 2. n. 6.* post Bonacinam, & alios: quia (inquit) per sententiam remotus est à statu, in quo erat consuetudo obligans, & translatus ad statum, in quo non reperitur ista obligatio & consuetudo.

Clerici Beneficarij, qui?

24. Quantum attinet ad tertium genus hominum, scilicet Beneficarios, notandum, per Clericos Beneficarios intelligi eos, qui habent Beneficium aliquod Ecclesiasticum, sive deinde

fini

sunt insigniti Ordine aliquo sacro, sive non. Nomine autem Ecclesiastici Beneficii, intelligitur jus perpetuum percipiendi fructus ex bonis Ecclesiasticis, propter aliquod officium spirituale personæ Ecclesiasticæ auctoritate Ecclesiæ constitutum; prout amplius suo loco (b) explicabitur. Et de hujusmodi Beneficiariis loquendo sic

(b) *Tract. 11. Dist. 1. quæst. 1.*

25. CONCL. VII. Clerici Beneficium Ecclesiasticum possidentes, etiamsi nullo sacro Ordine sint insigniti, obligantur ad Horas Canonicas recitandas. Ita certa, & communis: & patet tum ex *cap. Dolentes, supra num. 3. relato*; tum ex alijs Summorum Pontificum Constitutionibus: siquidem *Beneficium datur propter officium, cap. ult. de Rescript. in 6.*

Clerici Beneficarij obligantur ad Horas Canonicas.

26. Excipiuntur tamen quædam Beneficia, v. g. Præposituræ, Personatus, &c. quibus ex speciali sua institutione solum annexa est obligatio recitandi Officium parvum B. M. Virginis, aut quid aliud simile. Excipitur etiam is, qui Titulum quidem Beneficij obtinet, sed per eum non stat, quò minus defacto aliquos fructus percipere queat, sive per se, sive per alios, aut in alijs substitutis: talis quippe ex comuni Doctorum sententia non tenetur ad Horas Canonicas recitandas; nemo enim suis stipendijs militare cogitur; & qui Altari deserviunt, de Altari participant. *1. Cõsultib. 9. Herincx part. 3. tract. 2. disp. 7. n. 58. Navarrus cap. 7. de Orat. num. 28. Layman cit. cap. 5. num. 3. & seq. & alijs*

quibusdam tamen exceptis.

Q U Æ S T I O III.

Quanta sit obligatio recitandi Horas Canonicas?

27. CONCL. I. Omnes hactenus enumerati, atque ad dicendas Horas Canonicas obligati, peccant mortaliter, si eas vel in totum, vel quoad partem notabilem culpabiliter, seu absque rationabili causa excusante, dicere omittant. Ita certa, & communis. Ratio est: quia est præceptum grave, & quidem in materia gravi, spectante ad virtutem Religionis, non minus, ac præceptum audiendi Missam diebus Festivis; ergo etiam transgressio talis præcepti est peccatum ex genere suo mortale. Sed occasione hujus Conclusionis

Obligati ad Horas, & eas in totum, vel quoad partem notabilem culpabiliter omittentes, peccant mortaliter.

28. Quæritur I. Quænam sit censenda pars notabilis, cuius omissio constituat peccatum mortale? Resp. Quamvis non

quænam censetur

Te

pa-